

De Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
15 december 2023

Ons kenmerk
4990655

nota

Kamerbrief evaluatie Beleidskader
herstelrechtvoorzieningen gedurende het strafproces

1. Aanleiding

In het commissiedebat Strafrechtketen van 29 juni 2023 heeft u toegezegd om de Kamer te informeren over de evaluatie van het Beleidskader herstelrechtvoorzieningen gedurende het strafproces (hierna: Beleidskader).

2. Geadviseerd besluit

Gelet op uw toezegging wordt u gevraagd akkoord te gaan met het verzenden van de bijgaande brief naar de Tweede Kamer over de stand van zaken van de evaluatie van het Beleidskader.

3. Kernpunten

- In oktober 2022 zijn organisaties die betrokken zijn bij herstelrechtvoorzieningen geconsulteerd over het Beleidskader.
- In de Kamerbrief wordt ingegaan op beantwoording van deze twee vragen door de betrokken organisaties en ketenpartners.
- Daarnaast wordt in de brief aangegeven hoe aan de opmerkingen uit de evaluatie gevolg wordt gegeven.
- Naar aanleiding van de opgehaalde input zal onder meer het Beleidskader worden aangepast.
- Verder geeft u aan om de herziening van het Beleidskader zo veel mogelijk te bezien in samenhang met andere trajecten op gebied van het herstelrecht.
- Tot slot geeft u aan dat u voornemens bent het Beleidskader herstelbemiddeling (2016) in te trekken, omdat deze tegenstrijdigheden vertoont met het Beleidskader herstelrechtvoorzieningen. U geeft aan de Kamer hierover nader te informeren in 2024.

4. Toelichting

Op 10 oktober 2022 zijn betrokken organisaties en ketenpartners schriftelijk twee vragen gesteld in het kader van de evaluatie van het Beleidskader in relatie tot de uitvoeringspraktijk, waarna ook diverse gesprekken zijn gevoerd. Het gaat hierbij om de politie, Slachtofferhulp Nederland, Stichting Perspectief Herstelbemiddeling (PH), Defence for Children, de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA), vanuit de Rechtspraak het landelijk team Mediation in Strafzaken (MiS), de Reclassering, Halt, de Vereniging Mediators in Strafzaken (VMSZ), Restorative Justice Nederland (RJN), het Openbaar Ministerie (OM) inclusief de werkwijze Zorgvuldig Samen en op Maat (ZSM) en de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK).

Aan de betrokken organisaties en ketenpartners zijn twee vragen gesteld, namelijk:

1. Hoe werkt volgens u het Beleidskader in de praktijk?
2. Welke voorstellen heeft u ter verbetering van de praktijk als het gaat om de inzet van herstelrecht.

Datum
15 december 2023

Ons kenmerk
4990655

Als antwoord op de eerste vraag blijkt uit de evaluatie dat het Beleidskader voor een groot deel heeft gezorgd voor duidelijkheid over de verhouding tussen de herstelrechtvoorzieningen (herstelbemiddeling en MiS) in de verschillende fases van het strafproces, conform de beoogde doelstellingen. Betrokken slachtoffers, verdachten en veroordeelden komen over het algemeen uit bij de juiste herstelrechtvoorziening zoals aangewezen in het Beleidskader. Uit de evaluatie komt echter ook een aantal aandachtspunten naar voren, onder meer in de onderzoeksfase bij de politie en in de opsporings- en vervolgingsfase OM en de berechtingsfase. Deze worden in de Kamerbrief verder uitgewerkt.

Als antwoord op de tweede vraag wordt er een aantal suggesties gedaan voor verbeteringen in de praktijk. De focus in de brief is gelegd op de verbetervoorstellen die raken aan de toegang tot herstelrechtvoorzieningen. Alle overige verbetervoorstellen die door de geconsulteerde organisaties zijn gedaan, zullen in de brief buiten beschouwing worden gelaten en separaat worden opgepakt.

Het gaat in de brief om de volgende verbetervoorstellen:

- Informatie over herstelrecht;
- Bevorderen herstelrecht in jeugdzaken;
- De aansluiting tussen herstelbemiddeling en MiS;
- Rechtstreekse aanmelding bij mediationbureaus,

In de brief wordt vervolgens ingegaan op het knelpunt van de gegevensdeling tussen PH en het OM. Tot slot wordt beschreven hoe de opvolging van de evaluatie zal plaatsvinden. Voorop staat dat slachtoffers, verdachten en veroordeelden met een herstelbehoefte daadwerkelijk terecht kunnen bij een herstelrechtvoorziening.

4.1 Politieke context

In het coalitieakkoord is neergelegd dat meer zal worden ingezet op herstelrecht. Gelet op de vastlopende strafrechtketen is er ook vanuit de Tweede Kamer toenemende mate aandacht voor het onderwerp herstelrecht. Kamerlid Mutluer (PvdA) wil de inzet van herstelrecht bevorderen en is geïnteresseerd in de maatregelen die hiertoe worden genomen. Er lopen diverse trajecten om de inzet van herstelrecht te bevorderen, onder meer het Actieplan versterken ketenaanpak zeden, pilot Innovatiewet, de verkenning naar de wettelijke verankering van herstelrecht in het nieuwe Wetboek van Strafvordering en de plan- en procesevaluatie MiS. Gepoogd wordt om de trajecten zoveel mogelijk in samenhang te bezien teneinde versnippering van het onderwerp, zoals Kamerlid Mutluer dat eerder heeft benoemd, tegen te gaan.

4.2 Afstemming

De brief is afgestemd met DWJZ, PH, het landelijk team MiS en het OM. Verder is de brief ter informatie voorgelegd aan alle overige geconsulteerde partijen.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

5. Informatie die zich niet leent voor openbaarmaking

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Datum
15 december 2023

Ons kenmerk
4990655